

Sygn. akt III RC 822/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2015 r.

**Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział III Rodzinny i Nieletnich
w składzie:**

Przewodniczący: SSR Adam Skowron

Protokolant: Patrycja Sirek

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2015 r. w Tarnowskich Górach

na rozprawie sprawy prowadzonej

z powództwa R. S.

przeciwko małoletniemu J. S. zastępowanemu przez przedstawicielkę ustawową B. S.

o obniżenie alimentów

oddala powództwo.

Sygn. akt III RC 822/13

UZASADNIENIE

W dniu 2 grudnia 2013 r. R. S. wniósł do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach pozew o obniżenie alimentów przeciwko małoletniemu J. S. reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową B. S. zasądzonymi wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie III Ca 574/12 z kwoty 700 zł do kwoty 200 zł od dnia 15 grudnia 2013r. W uzasadnieniu podniósł, że od chwili zasądzenia alimentów w kwocie 700 zł oraz ich wyrównaniu od dnia 1 sierpnia 2011 r. w kwocie (...)10 zł wraz z kosztami komorniczymi musiał zaciągnąć kredyt. Ponadto jego zarobki uległy zmniejszeniu, a na swoim utrzymaniu oprócz małoletniego pozwanego ma żonę i córkę żony.

Na rozprawie w dniu 16 lutego 2015 r. B. S., w imieniu małoletniego pozwanego wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni pozwany J. S. jest synem powoda i B. S..

Ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach z dnia 18 czerwca 2008r. w sprawie III RC 247/08 R. S. zobowiązał się łożyć tytułem alimentów na rzecz małoletniego pozwanego kwotę 420 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 15 – go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej B. S., z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 25 czerwca 2007r.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach wyrokiem z dnia 20 lutego 2012r. w sprawie III RC 494/11 z powództwa małoletniego J. S. zastępowanego przez przedstawicielkę ustawową B. S. przeciwko R. S. o podwyższenie alimentów oddalił powództwo. W/w wyroku Sąd oddalił powództwo wzajemne z powództwa R. S. przeciwko małoletniemu J. S. zastępowanemu przez przedstawicielkę ustawową B. S. o obniżenie alimentów.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w wyroku z dnia 24 kwietnia 2013r. w sprawie III Ca 574/12 na skutek apelacji małoletniego powoda J. S. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową B. S. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 20 lutego 2012r. w sprawie III RC 494/11 w ten sposób, że zasądził od R. S. na rzecz J. S. alimenty w kwocie po 700 zł płatne do 15 dnia każdego miesiąca począwszy od dnia 1 sierpnia 2011r. do rąk matki małoletniego powoda B. S. w miejsce alimentów zasądzonych ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Tarnowskich Górach w dniu 18 czerwca 2008r. w sprawie III RC 247/08.

Powód R. S. ma 36 lat, z zawodu jest mechanikiem samochodowym. W dacie ostatnio zasądzonych alimentów, pracował w Niemczech na delegacji w firmie (...), zarabiał 2900 zł. Otrzymywał premię średnio dwa razy w roku. Mieszkał z żoną i jej córką. Ślub wziął w 2011r. Żona powoda pracowała na 1/2 etatu, zarabiała 600 zł brutto. Powód mieszkał w mieszkaniu, które wykupił w 2011r., zapłacił za nie 75000 zł. Spłacał kredyt hipoteczny w wysokości 90000 zł. Rata wynosiła 580 zł. Wziął też drugi kredyt na 15000 zł na koszty związane z tym mieszkaniem, rata 385 zł. Był właścicielem samochodu marki (...) rocznik 1996r. Koszty związane z mieszkaniem wynosiły: czynsz z wodą – 350 – 400 zł, gaz – 85 zł, co dwa miesiące, energia – ok. 100 co dwa miesiące, Internet i telewizja – 127 zł, telefon 59 zł. Małoletni pozwany przebywał u powoda 4 dni w miesiącu.

W dacie zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie powód pracuje tam, gdzie poprzednio w firmie (...) na produkcji w G., zarabia 3100 zł. Otrzymuje co pół roku premię ok. 2000-2300 zł. Nie ma innego dochodu. Żona powoda pracuje nadal na 1/2 etatu, zarabia ok. 700 zł. Córka żony ma 7 lat. Żona nie otrzymuje na nią alimentów. Otrzymuje wyprawkę do szkoły na córkę żony w kwocie 360 zł oraz paczkę na święta. Nie mam innych osób na swoim utrzymaniu. W dalszym ciągu spłaca kredyt hipoteczny, miesięczna rata wynosi 500 zł. Spłaca też drugi kredyt w wysokości 20 000 zł, miesięczna rata wynosi 352 zł. Jest właścicielem samochodu (...), rocznik 1996. Na koszty związane z mieszkaniem składają się: czynsz – 400 zł, gaz – 100 zł co 2 miesiące, energia – 100 zł miesięcznie, Internet i TV – ok. 140 zł, telefon – 50 zł. Powód leczy się na nadciśnienie – koszt 30 zł, 70 zł miesięcznie oraz na żółtaczkę.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego B. S. ma 34 lata, z zawodu jest sprzedawcą. W dacie ostatnio zasądzonych alimentów mieszkała z rodzicami. Mieszkanie utrzymywali rodzice, przedstawicielka ustawowa opłacała jedynie: Internet – 120 – 130 zł, telefon – 100 zł, telewizja – 37.90 zł. Pracowała jako sprzedawca w sklepie. Zarabiała ok. 1000 zł pozostałą część wynagrodzenia zabierała w towarze, pracowała na pełny etat. Była najemcą lokalu mieszkalnego w W., w którym mieszkała z powodem, opłacała rachunki: czynsz – 195 zł, energia – 20-30 zł, co drugi miesiąc, opał – ok. 600 zł. B. S. nie miała żadnego majątku, miała zadłużenie na karcie kredytowej w wysokości 2000 zł.

W dacie zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie B. S. pracuję tam, gdzie poprzednio. Mieszka z rodzicami, z którymi wspólnie ponosi koszty utrzymania mieszkania. Przekazuje średnio 200-300 zł miesięcznie. Nadal opłaca Internet – 80 zł, telefon – 60 zł. Nadal jest najemcą lokalu w W., nikt tam nie mieszka. Koszty utrzymania mieszkania: czynsz – 230 zł, energia – 100 zł rocznie. Przedstawicielka ustawowa nie posiada majątku ani też nie ma długów. Korzysta z samochodu swojego narzeczonego. Oprócz małoletniego pozwanego nie ma innych osób na swoim utrzymaniu.

W dacie zasądzania poprzednich alimentów małoletni pozwany miał 8 lat, chodził do I klasy Szkoły Podstawowej, chorował na skoliozę, był rehabilitowany.

Obecnie J. S. ma 11 lat, chodzi do IV klasy Szkoły Podstawowej. Koszt wyprawki – ok. 400 zł. Średnio raz w miesiącu B. S. jeździ z synem na rehabilitację - koszt 70 zł za jedną serię. J. S. chodzi na basen – 100 zł miesięcznie, a także na język angielski – 120 zł miesięcznie. Do swojego ojca jeździ raz na dwa tygodnie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: akta tut. Sądu sygn. III RC 494/11, przesłuchania stron k. 50, na okoliczność zmiany sytuacji materialnej stron, możliwości zarobkowych powoda.

Strony nie kwestionowały wiarygodności przedstawionych dokumentów. Sąd nie dopatrył się również okoliczności podważających wiarygodność zeznań przedstawicielki ustawowej i powoda.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Nie kwestionowana w sprawie była sama podstawa istnienia obowiązku alimentacyjnego powoda. Spornym w niniejszym postępowaniu było rzeczywiste wystąpienie zmiany stosunków pozwalającej na zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów w kierunku żądania pozwu.

Od wydania wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. akt III Ca 574/12 upłynęło niemal 2 lata.

Powództwo z art. 138 kro wchodzi w grę w przypadku zmiany okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (art.133 i art.135 kro).

Zgodnie z przepisem art. 133 § 1 krio, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego wychowania utrzymania i wychowania. Przesłankę powództwa z art. 133 § 1 krio stanowi zatem niemożność samodzielnego utrzymania się przez dziecko i brak dochodów z jego majątku wystarczających na pokrycie kosztów jego wychowania i utrzymania. Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka, które jeszcze się nie usamodzielniło, podlega regulacji specjalnej, szczególnie dla dziecka korzystnej. To uprzywilejowanie dziecka trwa tak długo, dopóki dziecko nie osiągnie samodzielności, tzn. dopóki nie zdobędzie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice muszą przetołożyć na utrzymanie i wykształcenie dziecka, które mimo ukończenia 18 lat nadal zdobywa takie kwalifikacje, pod warunkiem, że wykorzystuje ono ten czas rzeczywiście na naukę (orz. SN z 8 sierpnia 1980 r., OSN 1981, poz. 20). Wyjątkowo obowiązek ich może ustać wcześniej, gdy dziecko uzyskało zawód przed pełnoletnością. Rodzice są obowiązani dążyć do zapewnienia dziecku właściwych warunków egzystencji nawet kosztem szczególnego wysiłku, odbiegającego od tego jaki normalnie osoba pracująca ponosi. W świetle art. 133 § 1 krio, jedyną okolicznością ograniczającą lub wyłączającą obowiązek alimentacyjny ze strony rodziców jest to, że ma ono wystarczające własne dochody.

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio.). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego.

Określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica o utrzymanie i wychowanie dziecka. Zmiana tych stosunków może uzasadniać odpowiednią zmianę orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków należy rozumieć istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami.

Rozważając przepisy art. 135 § 1 k.r.o. i art. 138 k.r.o. nie można abstrahować od obowiązków wynikających z innych przepisów. Art. 96 k.r.o. nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, zaś wedle art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie także wtedy, gdy nie znajduje się w niedostatku. Wobec treści tych przepisów uznać trzeba, że rodzic powinien dzielić się z dzieckiem skromnym nawet dochodem.

W świetle powyższego obniżenie alimentów uzasadnione jest zmniejszeniem się potrzeb uprawnionego lub pogorszenie sytuacji majątkowej i materialnej zobowiązanego.

W niniejszej sprawie Sąd nie stwierdził istnienia okoliczności wynikających z przepisu art. 138 krio w postaci zmiany stosunków. Powołany przepis nakazuje gruntowne przeanalizowanie zakresu zmian w sytuacji stron, pozostającego w ścisłym związku z usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego i możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Powód domagał się obniżenia obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego J. S. z kwoty 700 zł do kwoty 200 zł miesięcznie.

Przechodząc zatem do analizy pierwszej z przesłanek - przesłanki usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego - zauważyć należy, iż obowiązujące obecnie alimenty zostało ustalone wyrokiem sprzed 2 lat. W powyższym okresie, z uwagi na nie zbyt długi czas, nie uległy zasadniczej zmianie, a z pewnością zmniejszeniu, potrzeby małoletniego pozwanego, a wręcz, jak wynika z powyższego, potrzeby zarówno fizyczne jak i psychiczne małoletniego ulegają zwiększeniu a nie zmniejszeniu. Powyższe wskazuje dobitnie, iż w odniesieniu do małoletniego pozwanego z całą pewnością, jego sytuacja nie polega na zmniejszeniu się wskazanych potrzeb, a wręcz przeciwnie.

Sąd nie znalazł również podstaw do przyjęcia, aby podstawę zmiany stosunków, uzasadniającą obniżenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego pozwanego mogło stanowić pogorszenie sytuacji majątkowej i materialnej powoda. Ocena tego elementu dokonuje się w świetle obowiązujących przepisów przez pryzmat przesłanki zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Sytuacja majątkowa i zarobkowa powoda nie uległa istotnej zmianie. Znaczna część przytaczanych przez powoda okoliczności dotyczących jego stanu majątkowego nie zmieniła się od 2013 roku. R. S. osiąga podobny dochód do tego sprzed dwóch lat, jego sytuacja rodzinna również nie uległa zmianie. Zobowiązania finansowe, które zaciągnął powód nie mogą stanowić argumentu za obniżeniem wysokości alimentów. Powód, na którym spoczywał zgodnie z art. 6 kc ciężar dowodowy, nie wykazał istotnej zmiany swojej sytuacji majątkowej albowiem nie przedstawił żadnych dokumentów, które wykazywałyby, iż jego sytuacja majątkowa i możliwości zarobkowe uległy zmianie. R. S. będący wykształconym, posiadającym doświadczenie zawodowe, zdrowym mężczyzną winien skoncentrować swoje starania na poszukiwaniu nowych źródeł dochodu i sposobów spełniania obowiązku alimentacyjnego, gdyż rodzice zobowiązani są dzielić się ze swoimi dziećmi nawet najmniejszym dochodem (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 24 marca 2000 r. I CKN 1538/99). Sąd podziela także pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987r. sygn. akt III CZP 91/86, w której zaznaczono, że możliwości zarobkowe i majątkowe to nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz także te, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy założeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Potrzeby małoletniego pozwanego oraz sytuacja majątkowa R. S. nie zmieniły się, ponieważ matka pozwanego nadal zamieszkuje z synem u swoich rodziców i uzyskuje podobne wynagrodzenie.

Mając zatem na uwadze, że w dniu zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie zarówno sytuacja finansowa, jak i zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniego pozwanego nie są mniejsze niż w dacie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24 kwietnia 2013 r. , sygn. akt III Ca 574/12 a możliwości zarobkowe i majątkowe powoda nie zmniejszyły się, bezpodstawnym byłoby uwzględnienie powództwa i obniżenie wysokości alimentów.

Stąd też mając na uwadze powyższe na zasadzie art. 138 krio a contrario powództwo oddalono.

.....

/ SSR Adam Skowron/